

а) для автоматизації функцій деканатів ведуться електронні журнали поточної успішності студентів, підтримуються картки студентів із соціальними даним і результатами підсумкового контролю, на основі наведених документів складаються для аналізу необхідні поточні і статистичні звіти, надається можливість засобами комп'ютерних технологій скласти усі документи, в тому числі і перевідний наказ;

б) на кафедрах поступово запроваджуються комп'ютерні технології для складання документів з організації навчального процесу, методичного забезпечення та складання планів, обліку й контролю наукової діяльності;

в) у навчальному центрі автоматизовані функції організаційного забезпечення навчального процесу та обліково-аналітичні функції управління навчальним процесом, зокрема за останній час вводяться в один програмний комплекс задачі розрахунку науково-педагогічного навантаження, складання розкладу, обліку контингенту, складання статистичних звітів;

г) навчально-методичним відділом ведуться проектні роботи із запровадження автоматизованого складання і контролю виконання індивідуальних планів викладачів, підготовлені нормативні документи з переліку робіт і норм на їх виконання для розділів плану методична, науково-дослідна й організаційна робота.

Для підтримки користувачів системи з управління навчальним процесом на сайті університету викладені технологічні інструкції для роботи з електронним журналом, з індивідуальним планом роботи викладача та для всіх інших видів робіт.

Наведені вище комп'ютерні технології що впроваджені і що впроваджуються в університеті націлені на автоматизацію функцій управління, виконання так званих рутинних робіт, об'єднання і підвищення продуктивності праці співробітників. Уже настав час, коли комп'ютерні технології з управління освітньою діяльністю в університеті необхідно спрямувати на проведення досліджень за результатами поточного і підсумкового контролю, а саме вивчення впливу відвідування занять студентами на їх успішність, динаміки змін успішності, кореляційних та інших залежностей, а також впливу фундаменталізації, ідентифікації та інтеграції наукових досягнень у навчальний процес на компетентність випускників університету.

*Сидоренко В.М., к.е.н., доцент,
Кравченко В.Г., к.е.н., доцент
кафедри інформатики*

ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ФАХІВЦІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

Процес переосмислення методології формування фахівців вищої кваліфікації, в умовах загальної світової трансформації у філософських поглядах на побудову взаємин у навколишньому середовищі, потребує докорінного перегляду концепції вищої освіти.

На часі перехід від «школярської» методології навчання до більш «світоглядного» пізнання місця майбутньої професії студента у швидкоплинному просторі навколишнього соціуму.

Швидка зміна умов функціонування світового співтовариства, та як наслідок цього зміни в умовах життя людства, ставлять людину перед необхідністю або «вижити» спираючись на той «застарілий багаж знань», що був отриманий у процесі навчання, або все життя «бігти» за новими знаннями, передбачаючи можливі зміни у соціумі.

Таке відношення до життя повинне спонукати до реальної потреби в навчанні та перенавчанні «у будь-який час і в будь-якому місці». Ці виклики життя вимагають переосмислення традиційної моделі формування (навчання) майбутнього фахівця, ще на етапі отримання спеціальності.

Тобто, з нашої точки зору, сформована на протязі останніх десятиріч стала методологія (з лекціями і практиками у вузах і поурочній моделі в коледжах), повинна гармонійно переростати у більш гнучку модель, яка буде формувати потребу повсякчасно шукати нову фахову інформацію та надавати можливість отримувати її улюбий час та улюбому місці.

Реалізація такого підходу до навчання потребує надання можливості та навчанню майбутніх фахівців «заглибленню» у віртуальній інформаційній всесвіт. На жаль, загальна школа не закладає цієї потреби та необхідних навичок майбутнім фахівцям.

Трансформування методології підготовки фахівців потребує зусиль зі створення та наповнення інформацією он-лайнних «віртуальних» (динамічних моделей) функціонування секторів економіки, для яких готуються фахівці.

Такий підхід можливий при умові якісно та кваліфікованого наповнення матеріалами віртуальних навчальних середовищ, створення гнучких систем тестування, порталів і сервісів потокового віщання відео-, веб-семінарів, розсилка текстових повідомлень (СМС-квітування) і т. п. Крім того, потрібна підготовка наставників, інструкторів, які працюватимуть у таких середовищах.

У таких умовах педагог перетворюється з єдиного носія знань у **навчального менеджера і наставника**, направляючи і контролюючи зусилля студентів з освоєння певної програми — через індивідуальні завдання, визначення відповідних навчальних ресурсів, створення спільних можливостей для навчання, а також подання свого розуміння матеріалу і консультаційну підтримку як під час очного процесу, так і в навчальних середовищах і віртуальній взаємодії. Ці зміни легше озвучити, чим реалізувати і взагалі, успіх або невдача нового підходу залежить людського чинника і готовності викладачів увійти до віртуальних класів і середовищ.

Крім того, освітні заклади повинні створити інфраструктуру і так організувати навчальний процес, щоб інформаційні ресурси наук були он-лайн доступні з особистих комп'ютерів, тобто необхідно вирішити не тільки технічні та технологічні проблеми, а також проблему захисту інтелектуальної власності.

Необхідно переосмислити функції комп'ютерних класів від традиційного розуміння (місце проведення поточних занять) до сучасного, як центрів доступу до електронних інформаційних ресурсів. Аналіз, стану використання цих класів у теперішній час, показує що більше 50 % часу в них використовуються офісні застосування і навчальні програми, тобто додатки, які є «підручними» інструментами вирішення яких-то конкретних завдань, з яких «сплітається павутиння» ситуації, що динамічно змінюється.

Таке розуміння та організація проведення навчального процесу неодмінно буде спонукати (примушувати) студентів переходити у «режим жадібного пошуку необхідної інформації».

Віртуальні середовища (он-лайн динамічні бази) створюють для викладачів нові можливості формування навчальних ресурсів, які вони вважають найкориснішими у процесі освоєння тієї чи тієї наукової дисципліни. Керівник (менеджер) навчання може редагувати, додавати, або іншим чином надбудовувати матеріал для цілей засвоєння науки, що вивчається.

Ці ресурси у багатьох випадках доповнюють офіційний підручник і можуть найближчими роками стати основним джерелом навчання для студентів.

На сучасному етапі вважається, що наступне покоління створення моделі побудови баз знань і навиків (досвід попередніх поколінь) буде базуватися на «хмарних» технологіях. Ці тенденції будуть домінувати на протязі найближчих років.

Переваги впровадження «хмарної» технології побудови навчального процесу для університетських комплексів (мають розгалужену структуру, яка може бути географічно розпорошена) величезні.

Отже, на першому етапі переходу на нову технологію навчального процесу можна брати за основу архітектуру локальної віртуальної бази наук конкретного університету з відкритим виходом у «хмарні» бази наук всесвіту.

*Сільченко М. В., к.е.н., доц.,
Красюк Ю. М., к.пед.н., доц.,
кафедра інформатики*

ЕМПІРИЧНИЙ АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ РЕЗИДУАЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ І ВМІНЬ СТУДЕНТІВ З ІНФОРМАТИКИ

Резидуальний контроль, як один із видів педагогічного контролю, використовується з метою визначення та оцінювання рівня залишкових знань (їх повноти та глибини) і вмінь (навичок) студентів через певний проміжок часу (один, два роки) після закінчення вивчення дисципліни. Резидуальний контроль є одним із найважливіших елементів, що забезпечують ефективне функціонування зворотного зв'язку в системі адміністрування навчальної діяльності студентів поряд із об'єктивними показниками вхідного, поточного, модульного, підсумкового контролю та суб'єктивними чинниками — міжособистісним спілкуванням викладач—студент, викладач—випускник, викладач—роботодавець.

У 2011—2012 н.р. в університеті проводився резидуальний контроль знань студентів тих груп, які мали найнижчий, середній і найвищий показники підсумкової успішності з інформатики, результати якого наведені у таблиці: